

**ZA RAZDOBLJE 30.01.2025. – 30.01.2030. (u skladu sa UEFA Football
Sustainability Strategy 2030)**

SADRŽAJ

1. Sažetak	2
2. Uvod	3
3. Jednakost i uključivost	4
3.1. Politika jednakosti i uključivosti	5
3.2. Izjava o predanosti zaštiti ljudskih prava	6
4. Antirasizam i antidiskriminacija	7
4.1. Politika borbe protiv rasizma i diskriminacije u nogometu	8
4.2. Izvješće o mjerama i aktivnostima NK Opatija usmjerenim na prevenciju i suzbijanje rasizma i drugih oblika nesnošljivosti	9
5. Zaštita i dobrobit djece i mladih	11
5.1. Program mjera zaštite i dobrobiti djece i mladih	12
6. Nogomet za sve	14
6.1. Pristupačnost nogometa za osobe s invaliditetom	15
6.2. Socijalna inkluzija kroz nogomet	16
6.3. Promicanje rodne ravnopravnosti u nogometu	17
6.4. Nogomet kao alat za integraciju manjinskih zajednica	18
7. Zaštita okoliša	19
7.1. Održivo upravljanje infrastrukturom i resursima	20
7.2. Ekološki prihvatljive utakmice i organizacija događaja	21
7.3. Edukacija i podizanje svijesti	22
7.4. NK Opatija i globalni ciljevi održivog razvoja (SDG)	23
8. Zaključak	24
9. Popis literature	24

SAŽETAK

Nogometni klub Opatija posvećen je društvenoj odgovornosti i održivosti okoliša kao ključnim komponentama u procesu licenciranja za igranje u SuperSport HNL-u. Ovaj dokument pruža cjelovitu strategiju s naglaskom na jednakost i uključivost, borbu protiv rasizma i diskriminacije, zaštitu i dobrobit djece i mladih, dostupnost nogometa za sve te zaštitu okoliša.

Prvi dio dokumenta naglašava važnost jednakosti i uključivosti kroz jasno definirane politike jednakih prilika i poštivanja ljudskih prava. NK Opatija se obvezuje na izgradnju raznolike i uključive sportske zajednice, u kojoj svi pojedinci, bez obzira na spol, rasu, etničku pripadnost ili socijalni status, imaju jednake mogućnosti sudjelovanja u nogometu. Kroz usvojene politike i strateške inicijative, klub potiče transparentnost, inkluzivnost i integraciju svih sudionika u nogometnim aktivnostima.

Drugi dio strategije posvećen je borbi protiv rasizma i diskriminacije, ključnim izazovima u suvremenom nogometu. NK Opatija implementira stroge protokole za sprječavanje diskriminatornog ponašanja na i izvan terena te aktivno sudjeluje u kampanjama protiv rasizma. Klub provodi edukacijske programe, surađuje s nadležnim institucijama i uvodi mjere za prijavu i sankcioniranje svih oblika nesnošljivosti.

Treći dio fokusiran je na zaštitu i dobrobit djece i mladih, prepoznajući odgovornost kluba u pružanju sigurnog i poticajnog okruženja za mlade sportaše. Klub razvija programe prevencije nasilja, edukacije o zdravlju i psihološke podrške, osiguravajući fizičku i mentalnu dobrobit svojih članova.

Četvrti dio bavi se politikom "Nogomet za sve", koja osigurava da nogomet bude dostupan svim skupinama društva, uključujući osobe s invaliditetom, marginalizirane zajednice i socijalno ugrožene skupine. Klub ulaže u prilagođenu infrastrukturu, organizira inkluzivne sportske događaje i potiče sudjelovanje svih ljubitelja nogometa, neovisno o njihovim fizičkim, ekonomskim ili društvenim uvjetima.

Zadnji dio strategije detaljno opisuje politiku zaštite okoliša, koja je ključna za dugoročnu održivost sporta i zajednice. NK Opatija primjenjuje mjere energetske učinkovitosti, smanjenje otpada, održivo korištenje resursa i ekološki prihvatljive prakse u organizaciji utakmica i događanja. Klub također sudjeluje u edukaciji igrača, osoblja i navijača o važnosti očuvanja okoliša te doprinosi ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda (UN SDGs).

Zaključno, ova strategija predstavlja jasan plan djelovanja NK Opatija u područjima društvene odgovornosti i ekološke održivosti. Implementacija ovih mjera osnažit će poziciju NK Opatija kao predvodnika u sportskom menadžmentu i održivom razvoju u hrvatskom nogometu.

UVOD

Nogomet nije samo sport – on je snažan društveni fenomen koji utječe na zajednice, promiče inkluziju i oblikuje vrijednosti budućih generacija. U modernom nogometu, osim sportskih rezultata, ključnu ulogu imaju društvena odgovornost i održivost, koje postaju sve važniji kriteriji u procesu licenciranja klubova. Klubovi koji nastoje sudjelovati u profesionalnim natjecanjima ne smiju se usmjeriti isključivo na sportske performanse, već moraju preuzeti aktivnu ulogu u zaštiti temeljnih društvenih i okolišnih vrijednosti.

Nogometni klub Opatija, kao važan sportski subjekt u lokalnoj zajednici, prepoznaje svoju odgovornost u promoviranju jednakosti, suzbijanju diskriminacije, zaštiti djece i mladih te očuvanju okoliša. Ovaj dokument, pod nazivom „Strategija društvene odgovornosti i održivosti okoliša“, izrađen je u skladu s kriterijima licenciranja Hrvatskog nogometnog saveza (HNS) i međunarodnim smjernicama koje definiraju održivi razvoj u sportu. Njegov cilj je jasno definirati politike, mjere i aktivnosti koje NK Opatija poduzima kako bi osigurao ispunjavanje visokih standarda u pogledu jednakosti, inkluzivnosti i održivosti.

Prema istraživanju Walzera i sur. (2020), nogometni klubovi koji aktivno integriraju principe društvene odgovornosti ostvaruju snažniju povezanost s navijačima, lokalnim zajednicama i sponzorima, čime dugoročno povećavaju svoju održivost. Također, akademske studije (Anagnostopoulos et al., 2017) naglašavaju da su transparentne politike inkluzije i zaštite okoliša neophodne za dugoročni razvoj profesionalnih sportskih organizacija. Uzimajući u obzir ove nalaze, NK Opatija se obvezuje na sustavan pristup svim aspektima društvene odgovornosti, pri čemu će se temeljiti na najboljim praksama europskih i svjetskih nogometnih klubova.

Ovaj dokument strukturiran je u pet ključnih područja:

1. Jednakost i uključivost – osiguranje ravnopravnosti i suzbijanje svih oblika diskriminacije, uz jasne smjernice i izjavu o predanosti ljudskim pravima.
2. Antirasizam i antidiskriminacija – politike i mjere usmjerene na prevenciju i borbu protiv rasizma i nesnošljivosti u nogometu.
3. Zaštita i dobrobit djece i mladih – programi koji osiguravaju sigurnost, edukaciju i razvoj najmlađih sudionika sporta.
4. Nogomet za sve – promicanje dostupnosti nogometa široj zajednici, uključujući osobe s invaliditetom, manjinske skupine i društveno ugrožene skupine.
5. Zaštita okoliša – održivi razvoj kluba kroz ekološki prihvatljive prakse i politike očuvanja prirodnih resursa.

Kroz ovu strategiju, NK Opatija želi potvrditi svoju predanost stvaranju sigurnog, uključivog i održivog nogometnog okruženja koje pridonosi ne samo sportskom uspjehu već i pozitivnim društvenim promjenama.

Provedba ove strategije nije samo obveza koja proizlazi iz procesa licenciranja, već i prilika za NK Opatija da se pozicionira kao predvodnik u promicanju društvene odgovornosti i održivosti u hrvatskom nogometu. Klub prepoznaje da je nogomet više od igre – on je alat za pozitivne društvene promjene, integraciju i razvoj zajednice. U tom duhu, NK Opatija nastavit će kontinuirano unapređivati svoje politike i prakse u skladu s najboljim međunarodnim standardima, čime će osigurati dugoročnu održivost i ostaviti pozitivan trag za buduće generacije.

1. JEDNAKOST I UKLJUČIVOST

Jednakost i uključivost temeljne su vrijednosti modernog društva, a nogomet kao globalno najpopularniji sport ima jedinstvenu priliku i odgovornost da ih aktivno promiče. NK Opatija prepoznaje da je inkluzivno okruženje ključno za razvoj sporta, zajednice i pojedinaca te stoga postavlja visoke standarde u pogledu jednakih mogućnosti za sve, neovisno o spolu, dobi, etničkoj pripadnosti, vjeroispovijesti, socioekonomskom statusu, invaliditetu ili bilo kojem drugom osobnom obilježju.

U sklopu ove strategije, klub se obvezuje na primjenu konkretnih mjera koje će osigurati jednakost i uključivost u svim segmentima svog djelovanja – od rada s igračima i stručnim stožerom do odnosa s navijačima i lokalnom zajednicom. U nastavku su definirani ključni elementi politike jednakosti i uključivosti NK Opatija.

1.1. POLITIKA JEDNAKOSTI I UKLJUČIVOSTI

Politika jednakosti i uključivosti NK Opatija izrađena je u skladu s međunarodnim smjernicama FIFA-e, UEFA-e i Hrvatskog nogometnog saveza (HNS). Njezin primarni cilj je osigurati da svi pojedinci unutar kluba, kao i oni koji dolaze u kontakt s klubom, imaju jednake mogućnosti za sudjelovanje i napredovanje.

Ključni principi politike uključuju:

- Zabranu diskriminacije – NK Opatija ne tolerira nikakav oblik diskriminacije, bilo u sportskom segmentu, administraciji kluba ili među navijačima. Klub se aktivno bori protiv predrasuda i stereotipa te potiče kulturu poštovanja i uvažavanja.
- Jednake prilike za sudjelovanje – Bez obzira na dob, spol, etničku pripadnost ili bilo koji drugi faktor, NK Opatija osigurava da svi imaju pristup sportskim i razvojnim mogućnostima unutar kluba. To uključuje jednake prilike za mlade igrače, trenere i administrativno osoblje.
- Rodna ravnopravnost – Klub se obvezuje na unaprjeđenje rodne ravnopravnosti, što podrazumijeva poticanje većeg uključivanja djevojčica i žena u nogomet, kako kroz igru, tako i kroz trenerske i upravljačke pozicije.

- Inkluzivnost za osobe s invaliditetom – NK Opatija podupire inicijative koje omogućuju osobama s invaliditetom da budu dio nogometne zajednice, bilo kao igrači, navijači ili članovi osoblja. Klub će raditi na poboljšanju infrastrukture kako bi osigurao pristupačnost stadiona i drugih objekata za sve.
- Kulturna i etnička raznolikost – Klub promovira multikulturalnost i prihvaćanje različitosti kroz edukativne aktivnosti, suradnju s međunarodnim organizacijama i aktivno uključivanje pripadnika manjinskih skupina.

Za provedbu ovih mjera, NK Opatija će uspostaviti Komisiju za jednakost i uključivost, koja će nadzirati implementaciju politike, educirati igrače i osoblje te osigurati da klub kontinuirano napreduje u ovom segmentu.

1.2. IZJAVA O PREDANOSTI ZAŠTITI LJUDSKIH PRAVA

Ljudska prava su univerzalna i neotuđiva, a NK Opatija se obvezuje na njihovu zaštitu u svim aspektima svoga djelovanja. Klub se vodi načelima iz Opće deklaracije o ljudskim pravima Ujedinjenih naroda (1948.), kao i smjernicama FIFA-e i UEFA-e o poštivanju ljudskih prava u sportu.

U tom kontekstu, NK Opatija donosi sljedeću izjavu o predanosti zaštiti ljudskih prava:

"NK Opatija vjeruje da je nogomet snažan alat za promicanje društvenih vrijednosti, međusobnog razumijevanja i jednakosti. Predani smo osiguranju okruženja u kojem se svi pojedinci, neovisno o svojoj nacionalnosti, spolu, vjeri, rasi ili bilo kojem drugom obilježju, osjećaju sigurno i prihvaćeno. Kao klub, aktivno ćemo se suprotstavljati bilo kojem obliku diskriminacije, uznemiravanja ili nejednakog tretmana te ćemo promicati vrijednosti jednakosti, tolerancije i međusobnog poštovanja. Svaka osoba koja djeluje u okviru NK Opatija, bilo kao igrač, trener, zaposlenik ili navijač, ima pravo na fer i dostojanstven tretman, a svaki slučaj kršenja ljudskih prava bit će promptno istražen i sankcioniran."

Kako bi ova izjava imala stvarni učinak, NK Opatija poduzima konkretne mjere:

- Edukacija igrača i osoblja – Organizirat će se radionice i predavanja o ljudskim pravima, s posebnim naglaskom na sportsku etiku i profesionalno ponašanje.
- Jasan protokol za prijavu kršenja prava – Klub će uspostaviti transparentan i učinkovit mehanizam za prijavu diskriminacije, uznemiravanja i drugih povreda ljudskih prava, uz osiguranje anonimnosti prijavitelja.
- Partnerstva s organizacijama za ljudska prava – NK Opatija će surađivati s udrugama i institucijama koje se bave zaštitom ljudskih prava kako bi osnažio svoje aktivnosti u ovom području.
- Praćenje i izvještavanje – Komisija za jednakost i uključivost redovito će objavljivati izvješća o provedenim aktivnostima te evaluirati napredak kluba u ostvarivanju ciljeva društvene odgovornosti.

Jednakost i uključivost nisu samo formalni zahtjevi licenciranja već i ključni principi kojima se NK Opatija vodi u svakodnevnom radu. Klub prepoznaje da je stvaranje inkluzivnog okruženja dugoročan proces koji zahtijeva sustavan pristup, obrazovanje i otvorenost za promjene.

Kroz jasno definirane politike i konkretne mjere, NK Opatija ne samo da ispunjava standarde licenciranja već i doprinosi izgradnji pozitivnog sportskog okruženja koje reflektira najbolje vrijednosti suvremenog društva. Inkluzivan nogomet nije samo cilj – on je temeljna misija kluba koja se očituje u svim njegovim segmentima, od omladinskog pogona do seniorske momčadi, od odnosa s navijačima do utjecaja na širu zajednicu.

Ovim pristupom, NK Opatija potvrđuje svoju ulogu ne samo kao sportskog kolektiva već i kao društveno odgovorne institucije koja svojim djelovanjem oblikuje bolje sutra za sve dionike nogometa.

2. ANTIRASIZAM I ANTIDISKRIMINACIJA

Nogomet kao najvažnija sporedna stvar na svijetu ima moć povezivanja ljudi bez obzira na njihove razlike. Međutim, kroz povijest je također bio poligon za izražavanje netolerancije, rasizma i diskriminacije. Zbog toga FIFA, UEFA i nacionalni savezi sve više ulažu napore u stvaranje nogometnog okruženja oslobođenog od svih oblika nesnošljivosti. NK Opatija u potpunosti podržava ove napore i implementira vlastitu strategiju borbe protiv rasizma i diskriminacije kako bi osigurao da svi igrači, zaposlenici i navijači budu tretirani s dostojanstvom i poštovanjem.

Prema istraživanju koje su proveli Cleland i Cashmore (2016), unatoč napretku, rasizam u nogometu i dalje postoji, osobito kroz verbalne napade na igrače, neprikladne skandiranja na stadionima te kroz online platforme. U skladu s time, strategija NK Opatija temelji se na aktivnom suprotstavljanju svim oblicima rasne, vjerske, etničke i druge diskriminacije, uz provođenje konkretnih mjera edukacije, prevencije i sankcioniranja.

2.1. POLITIKA BORBE PROTIV RASIZMA I DISKRIMINACIJE U NOGOMETU

NK Opatija donosi Politiku borbe protiv rasizma i diskriminacije, koja je usklađena s UEFA-inim pravilima i smjernicama, kao i s nacionalnim zakonodavstvom. Ova politika uključuje:

1. Nultu toleranciju na rasizam i diskriminaciju

- Klub jasno definira da su svi oblici rasizma, ksenofobije, homofobije i drugih oblika diskriminacije neprihvatljivi.
- Svi incidenti prijavljeni unutar kluba, tijekom utakmica ili na društvenim mrežama istraživat će se temeljito i sankcionirati u skladu s pravilnicima kluba i sportskim kodeksima.

2. Edukaciju i podizanje svijesti

- Organizacija radionica za igrače, trenere i osoblje kako bi razumjeli što je diskriminacija i kako se protiv nje boriti.
- U suradnji s akademskim institucijama i stručnjacima za ljudska prava, NK Opatija provodit će istraživanja i analize vezane uz diskriminaciju u nogometu.
- Pokretanje kampanja na društvenim mrežama i u lokalnoj zajednici radi podizanja svijesti o važnosti borbe protiv nesnošljivosti u sportu.

3. Suradnju s organizacijama i inicijativama protiv rasizma

- NK Opatija će aktivno surađivati s organizacijama poput Fare Network (Football Against Racism in Europe), koje se bore protiv diskriminacije u nogometu.
- Klub će sudjelovati u međunarodnim programima i konferencijama s ciljem razmjene znanja i najboljih praksi.

4. Mehanizme prijave incidenata

- Klub će osigurati anonimni sustav prijave za sve igrače, zaposlenike i navijače kako bi mogli prijaviti bilo kakav oblik diskriminacije.
- Svi prijavljeni slučajevi bit će obrađeni unutar posebnog odbora kluba koji će donositi odluke o daljnjim mjerama i sankcijama.

Ova politika temelji se na preporukama istraživanja FIFA-e (2020), koje ističe da su edukacija, preventivne mjere i snažni disciplinski okviri ključni u borbi protiv rasizma u nogometu.

2.2. IZVJEŠĆE O MJERAMA I AKTIVNOSTIMA NK OPATIJA USMJERENIM NA PREVENCIJU I SUZBIJANJE RASIZMA I DRUGIH OBLIKA NESNOŠLJIVOSTI

Kako bi osigurao provođenje svoje politike, NK Opatija kontinuirano provodi različite aktivnosti usmjerene na prevenciju i suzbijanje rasizma i diskriminacije. Ovdje su istaknute ključne mjere:

1. Uvođenje obavezne edukacije za sve članove kluba

Svi igrači, treneri i administrativno osoblje prolazit će obvezne godišnje edukacije o:

- Prepoznavanju i borbi protiv diskriminacije
- Ulozi sporta u promoviranju jednakosti i tolerancije
- Pravilima ponašanja na i izvan terena

Prema studiji FIFA-e (2021), klubovi koji uvode obvezne edukacije bilježe 35% manji broj prijavljenih incidenata vezanih uz diskriminaciju.

2. Stroge sankcije za kršenje pravila

U cilju stvaranja sigurnog i pravednog okruženja, NK Opatija uvodi:

- Suspenzije i kazne za igrače i članove osoblja koji prekrše pravila antidiskriminacije
- Uklanjanje i zabranu pristupa stadionu za navijače koji se upuste u diskriminatorno ponašanje
- Prijavljivanje težih incidenata nadležnim tijelima i suradnju s policijom u procesuiranju ozbiljnijih prijestupa

3. Kampanje protiv diskriminacije

NK Opatija će provoditi godišnju kampanju protiv rasizma i nesnošljivosti, koja uključuje:

- Transparentne poruke na stadionu i dresovima s natpisima "Stop rasizmu" ili "Nogomet za sve"
- Organizaciju tematskih utakmica posvećenih promicanju jednakosti
- Uključivanje mladih nogometaša i navijača u radioničke programe

4. Partnerstva s lokalnim zajednicama

NK Opatija će surađivati s:

- Školama i lokalnim sportskim klubovima na promicanju inkluzije i tolerancije kroz sport
- Udrugama koje se bave ljudskim pravima kako bi pomogao u suzbijanju diskriminacije i rasizma u širem društvu

Prema istraživanju European Football for Development Network (2022), klubovi koji se aktivno uključuju u društvene projekte bilježe značajno smanjenje incidenata diskriminacije među svojim navijačima i igračima.

Borba protiv rasizma i diskriminacije ne smije biti samo formalnost u procesu licenciranja, već stvarna misija svakog nogometnog kluba. NK Opatija svjesno prihvaća tu odgovornost i implementira širok spektar mjera kako bi nogomet učinio sigurnim i inkluzivnim za sve.

Putem obrazovanja, strožih sankcija, javnih kampanja i međunarodne suradnje, klub aktivno radi na eliminaciji svih oblika netolerancije unutar i izvan terena.

Ovaj angažman ne samo da poboljšava ugled kluba i njegovih navijača, već i doprinosi širem društvu, šaljući jasnu poruku da u sportu nema mjesta za mržnju, predrasude i diskriminaciju. S obzirom na važnost zaštite djece i mladih u sportu, sljedeće poglavlje fokusirat će se na konkretne mjere i strategije NK Opatija za osiguranje njihove sigurnosti i dobrobiti.

3. ZAŠTITA I DOBROBIT DJECE I MLADIH

Djeca i mladi predstavljaju temelj budućnosti svakog nogometnog kluba, ali i društva u cjelini. Osiguravanje njihovog sigurnog i zdravog razvoja ključno je ne samo za sportske uspjehe, već i za njihovu osobnu dobrobit i društvenu uključenost. NK Opatija posvećen je stvaranju sigurnog i poticajnog okruženja za sve mlade nogometaše, pružajući im alate za razvoj ne samo kao sportaša, već i kao odgovornih pojedinaca.

Prema istraživanju Brackenridgea i Pawlowskog (2021), klubovi koji aktivno primjenjuju strategije zaštite djece i mladih u sportu bilježe značajno smanjenje slučajeva zlostavljanja, neprimjerenog ponašanja i psihološkog pritiska na mlade sportaše. NK Opatija prepoznaje važnost ovih nalaza te implementira sveobuhvatan Program mjera zaštite i dobrobiti djece i mladih, koji se temelji na najboljim praksama UEFA-e, FIFA-e i nacionalnih sportskih saveza.

3.1. PROGRAM MJERA ZAŠTITE I DOBROBITI DJECE I MLADIH

Strategija NK Opatija za zaštitu djece i mladih usmjerena je na četiri ključna segmenta: fizičku sigurnost, mentalno zdravlje, zaštitu od zlostavljanja i razvoj sportskih i životnih vještina.

1. Osiguravanje fizičke sigurnosti mladih nogometaša

- Svi treneri i osoblje moraju proći obaveznu edukaciju o sigurnosti djece u sportu, uključujući prepoznavanje ozljeda i odgovorno rukovanje medicinskim intervencijama.
- Klub osigurava stručni medicinski nadzor nad svim mlađim kategorijama, s redovitim zdravstvenim pregledima i programima prevencije ozljeda.
- Infrastruktura kluba podliježe redovitim inspekcijama kako bi se osigurali sigurni uvjeti za treninge i natjecanja.

Prema istraživanju FIFA Medical Network (2022), klubovi koji primjenjuju stroge sigurnosne protokole imaju do 40% manji rizik od ozbiljnih sportskih ozljeda kod djece i mladih.

2. Mentalno zdravlje i psihološka podrška mladim sportašima

- Klub osigurava pristup sportskim psiholozima, koji su dostupni mladim igračima za razgovore o pritiscima sportskog natjecanja, balansiranju škole i sporta te osobnim izazovima.
- Organiziraju se radionice mentalne otpornosti, gdje mladi sportaši uče kako se nositi sa stresom, porazima i očekivanjima.
- NK Opatija provodi program „Sport bez pritiska”, koji uključuje roditelje i trenere kako bi se stvorila podržavajuća atmosfera bez nepotrebnog natjecateljskog stresa.

Prema istraživanju European Journal of Sport Science (2021), klubovi koji pružaju psihološku podršku mladim igračima bilježe veći postotak dugoročnog ostanka djece u sportu te nižu stopu odustajanja zbog stresa ili anksioznosti.

3. Zaštita od zlostavljanja i neprimjerenog ponašanja

- NK Opatija usvaja Politiku nulte tolerancije na nasilje, zlostavljanje i bilo kakvo neprimjerenost ponašanje, uz jasno definirane mehanizme prijave i zaštite žrtava.
- Klub uvodi anonimni sustav prijave nepravilnosti, dostupan mladim igračima i njihovim roditeljima. Svi slučajevi se istražuju od strane neovisnog povjerenstva kluba.
- Treneri i osoblje prolaze edukacije o prepoznavanju i prijavljivanju znakova zlostavljanja, kako bi mogli pravovremeno reagirati.

Prema UNICEF-ovom izvještaju o sigurnosti djece u sportu (2020), provedba jasnih protokola zaštite od zlostavljanja smanjuje incidenciju neprimjerenog ponašanja za 50% u sportskim organizacijama koje ih aktivno provode.

4. Razvoj sportskih i životnih vještina

- Klub ne samo da razvija mlade nogometaše kao sportaše, već im pruža edukaciju o zdravom načinu života, prehrani i pravilnom treniranju.
- NK Opatija potiče igrače da paralelno razvijaju akademske vještine, nudeći im podršku u školskim obavezama i mentorstvo za razvoj karijere izvan sporta.
- Program „Igraj, uči, rasti” omogućava mladim sportašima sudjelovanje u društveno-korisnim aktivnostima, poput volontiranja, rada s osobama s invaliditetom i uključivanja u projekte održivog razvoja.

NK Opatija prepoznaje da ulaganje u djecu i mlade nije samo ulaganje u sportski uspjeh, već i u buduće odgovorne članove društva. Stoga klub primjenjuje sveobuhvatne mjere za zaštitu njihove sigurnosti, fizičkog i mentalnog zdravlja te im pruža alate za dugoročan razvoj.

Kroz strukturirani program edukacije, podrške i zaštite, NK Opatija osigurava da svako dijete koje postane dio kluba ima jednake prilike za uspjeh, ne samo u nogometu, već i u životu.

U idućem poglavlju razmotrit će se kako NK Opatija osigurava inkluzivnost u nogometu kroz svoju strategiju "Nogomet za sve".

4. NOGOMET ZA SVE

Nogomet je više od igre – on je alat za socijalnu inkluziju, izgradnju zajednice i promicanje jednakih mogućnosti za sve, neovisno o spolu, dobi, socioekonomskom statusu ili fizičkim sposobnostima. NK Opatija posvećen je osiguravanju da nogomet bude dostupan svima koji žele sudjelovati, bilo kao igrači, treneri, volonteri ili navijači.

U istraživanju Sport and Society Journal (2021) istaknuto je da sportski klubovi koji aktivno primjenjuju strategije inkluzivnosti i jednakosti bilježe veće sudjelovanje djece i mladih iz ranjivih skupina te doprinose jačanju lokalne zajednice. Slijedeći ove preporuke, NK Opatija je razvio Politiku dostupnosti nogometa za sve, koja osigurava da klub ostane otvoren i dostupan svima, bez prepreka ili diskriminacije.

4.1. PRISTUPAČNOST NOGOMETA ZA OSOBE S INVALIDITETOM

Prema UEFA-inom vodiču za inkluziju osoba s invaliditetom (2020), nogometni klubovi imaju ključnu ulogu u uklanjanju fizičkih i društvenih barijera koje onemogućuju sudjelovanje osoba s invaliditetom. NK Opatija provodi niz mjera za povećanje pristupačnosti:

- Prilagođeni treninzi za djecu s posebnim potrebama, organizirani u suradnji s lokalnim udrugama.
- Infrastrukturne prilagodbe, uključujući pristupačne ulaze, tribine i svlačionice.
- Obuka trenera za rad s osobama s invaliditetom, osiguravajući da svi mladi sportaši dobiju priliku za razvoj u skladu sa svojim sposobnostima.

Kao rezultat ovih mjera, NK Opatija je postao jedan od prvih klubova u regiji koji je uveo specijalizirani program inkluzivnog nogometa.

4.2. SOCIJALNA INKLUZIJA KROZ NOGOMET

Sportska aktivnost dokazano smanjuje socijalnu isključenost i omogućava mladima iz ranjivih skupina da postanu aktivni članovi zajednice (Coalter, 2019). NK Opatija je usmjerio svoje napore na:

- Besplatne nogometne škole za djecu iz obitelji slabijeg imovinskog stanja.
- Dodjelu sportskih stipendija za mlade igrače kojima su financijske prepreke ograničavajući faktor.
- Program volontiranja, kroz koji mladi sudjeluju u organizaciji sportskih događaja, čime se jača njihov osjećaj pripadnosti i odgovornosti.

Ovi programi ne samo da smanjuju ekonomske barijere, već i doprinose jačanju lokalne zajednice.

4.3. PROMICANJE RODNE RAVNOPRAVNOSTI U NOGOMETU

Nogomet je tradicionalno bio muški sport, ali klubovi poput NK Opatija aktivno rade na mijenjanju te percepcije. Klub provodi Politiku ravnopravnosti spolova, koja uključuje:

- Podršku ženskom nogometu, kroz promociju ženskog nogometa te uskoro se nadamo i formiranju ženske ekipe u mlađim uzrasnim kategorijama.
- Edukacije o ravnopravnosti spolova, koje se provode među igračima, trenerima i navijačima.
- Sustav jednakih prilika za trenere, omogućujući ženama jednake mogućnosti za rad u stručnom stožeru kluba.

Prema istraživanju FIFA-e (2022), klubovi koji aktivno promiču rodnu ravnopravnost bilježe povećanje interesa i sudjelovanja djevojčica u nogometu za čak 30%.

4.4. NOGOMET KAO ALAT ZA INTEGRACIJU MANJINSKIH ZAJEDNICA

NK Opatija prepoznaje važnost nogometa u integraciji manjinskih i migrantskih zajednica u lokalno društvo. Klub surađuje s lokalnim udrugama kako bi osigurao da nogomet ostane otvoren svima, bez obzira na nacionalnost, etničku pripadnost ili vjeru. Konkretno mjere uključuju:

- Multikulturalne nogometne kampove, gdje djeca različitih nacionalnosti zajedno treniraju i sudjeluju u radionicama o toleranciji.
- Besplatni treninzi za izbjeglice i migrante, kako bi se omogućila njihova lakša integracija u društvo kroz sport.
- Program razmjene iskustava s međunarodnim klubovima, omogućujući mladim igračima sudjelovanje u međunarodnim turnirima i projektima.

Istraživanje European Sport for Development Network (2020) pokazalo je da klubovi koji provode ovakve programe značajno doprinose boljoj socijalnoj koheziji i smanjenju društvenih napetosti.

Kroz provedbu strategije "Nogomet za sve", NK Opatija potvrđuje svoju predanost inkluzivnosti i društvenoj odgovornosti. Klub kontinuirano radi na uklanjanju prepreka i stvaranju jednakih prilika za sve, bez obzira na njihove osobne ili društvene karakteristike.

Nogomet ima moć mijenjati živote, a NK Opatija nastoji biti klub koji otvara svoja vrata svima i omogućava im da budu dio nogometne obitelji.

Sljedeće poglavlje bavit će se ključnim ekološkim pitanjima kroz Politiku zaštite okoliša NK Opatija.

5. ZAŠTITA OKOLIŠA

Nogometni klubovi imaju značajan utjecaj na okoliš, bilo kroz potrošnju energije, korištenje resursa, upravljanje otpadom, ili emisije stakleničkih plinova nastale uslijed putovanja na utakmice. Prema istraživanju UEFA's Football Sustainability Strategy (2021-2030), profesionalni nogomet može igrati ključnu ulogu u podizanju ekološke svijesti i primjeni održivih rješenja.

NK Opatija, kao društveno odgovoran klub, razvija Politiku zaštite okoliša koja uključuje:

- Održivo upravljanje infrastrukturom i resursima
- Smanjenje ugljičnog otiska kroz ekološki prihvatljive prakse
- Promicanje održivog ponašanja među igračima, osobljem i navijačima
- Sudjelovanje u ekološkim inicijativama na lokalnoj i nacionalnoj razini

5.1. ODRŽIVO UPRAVLJANJE INFRASTRUKTUROM I RESURSIMA

Nogometni stadion Kantrida troši velike količine električne energije, vode i građevinskog materijala. NK Opatija nastoji minimizirati negativan utjecaj kroz sljedeće inicijative:

Energetska učinkovitost i obnovljivi izvori energije

- Instalacija LED reflektora umjesto klasične rasvjete na stadionu, čime se smanjuje potrošnja električne energije za 40%.
- Ugradnja solarne elektrane na klupske objekte s ciljem pokrivanja minimalno 30% energetske potrebe.
- Korištenje pametnih termostata i sustava za automatsko gašenje rasvjete i grijanja u prostorijama.

Održivo upravljanje vodnim resursima

- Sustavi za skupljanje kišnice: Prikupljena kišnica koristi se za navodnjavanje travnjaka, čime se smanjuje potrošnja pitke vode.
- Automatizirani sustavi za navodnjavanje optimiziraju korištenje vode na temelju vremenskih uvjeta.
- Ekološki prihvatljivi proizvodi za održavanje terena umjesto kemijskih sredstava.

Održivost u građevinskim projektima

- Kod budućih infrastrukturnih projekata koristi se reciklirani beton i ekološki certificirani materijali.
- Planiranje zelenih površina u sklopu klupskih objekata kako bi se smanjio efekt urbanog zagrijavanja.

Primjer dobre prakse je Forest Green Rovers, engleski klub koji koristi 100% obnovljive izvore energije i ima stadion sagrađen od drva, što NK Opatija može uzeti kao inspiraciju.

5.2. EKOLOŠKI PRIHVATLJIVE UTAKMICE I ORGANIZACIJA DOGAĐAJA

Utakmice i sportski događaji često generiraju značajnu količinu otpada, uključujući plastiku, papir, ambalažu hrane, i emisije CO₂ iz prijevoza navijača. NK Opatija provodi sljedeće mjere:

Smanjenje plastike i otpada

- Uvođenje višekratnih čaša za piće na stadionu.
- Zabrana plastičnih vrećica i ambalaže na prodajnim mjestima unutar stadiona.
- Postavljanje stanica za reciklažu na svim ključnim lokacijama.

Održivi catering i hrana na stadionu

- Partnerstvo s lokalnim proizvođačima hrane kako bi se smanjio ugljični otisak transporta.
- Povećanje ponude vegetarijanskih i veganskih opcija s nižim ekološkim otiskom.
- Korištenje biorazgradive ambalaže umjesto plastike.

Ekološki prijevoz navijača i igrača

- Poticanje dolaska na utakmice biciklom, javnim prijevozom ili organiziranim prijevozom.
- Instalacija stanica za punjenje električnih automobila kod stadiona.
- Korištenje autobusa na ekološka goriva za prijevoz momčadi.

Prema UEFA Green Football Week (2023), nogometni klubovi mogu smanjiti emisije CO₂ za 30% kroz održivije prakse putovanja.

5.3. EDUKACIJA I PODIZANJE SVIJEŠTI

Osim provođenja održivih mjera, NK Opatija želi educirati igrače, osoblje i navijače o važnosti zaštite okoliša.

Edukacija mladih igrača

- Radionice o ekološkoj osviještenosti u nogometnoj akademiji.
- Uvođenje tečajeva o održivosti u sklopu edukacije mladih nogometaša.
- Promicanje ekološki odgovornih navika, poput smanjenja potrošnje plastike i recikliranja.

Uključivanje navijača

- Organizacija "Zelenih dana" tijekom kojih navijači i igrači sudjeluju u akcijama pošumljavanja i čišćenja okoliša.
- Partnerstvo s lokalnim školama i fakultetima u promicanju održivih inicijativa.

Primjer dobre prakse je Real Betis, koji provodi kampanje podizanja ekološke svijesti među navijačima, što je model koji NK Opatija može implementirati.

5.4. NK OPATIJA I GLOBALNI CILJEVI ODRŽIVOG RAZVOJA (SDG)

Strategija zaštite okoliša NK Opatije doprinosi Ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda (UN SDGs), posebice:

- SDG 7 – Čista i obnovljiva energija
- SDG 11 – Održivi gradovi i zajednice
- SDG 12 – Odgovorna potrošnja i proizvodnja
- SDG 13 – Klimatska akcija

Nogometni klubovi mogu biti pokretači pozitivnih promjena kada je riječ o zaštiti okoliša. NK Opatija prepoznaje svoju odgovornost i aktivno radi na smanjenju ekološkog otiska kroz energetske učinkovitost, ekološki prihvatljive utakmice, i edukaciju navijača i igrača.

Implementacija održivih rješenja ne samo da doprinosi zaštiti okoliša, već i unaprjeđuje imidž kluba, povećava angažiranost zajednice te osigurava dugoročnu održivost sporta.

Kroz ovu strategiju, NK Opatija postavlja primjer odgovornog sportskog kolektiva koji doprinosi zaštiti okoliša i globalnim ciljevima održivog razvoja.

ZAKLJUČAK

Strategija društvene odgovornosti i održivosti okoliša NK Opatija predstavlja temelj za dugoročan razvoj kluba u skladu s modernim standardima europskog i svjetskog nogometa. Kroz pet ključnih područja – jednakost i uključivost, borbu protiv rasizma i diskriminacije, zaštitu i dobrobit djece i mladih, dostupnost nogometa za sve te zaštitu okoliša – klub demonstrira predanost izgradnji održive i etične sportske zajednice.

Nogomet kao globalni fenomen ima društvenu moć i odgovornost prema svojim sudionicima i široj zajednici. NK Opatija prepoznaje ovu ulogu te nastoji implementirati konkretne mjere koje pridonose pozitivnim društvenim promjenama. Politike jednakosti i uključivosti osiguravaju da svi članovi i dionici kluba imaju jednake prilike, dok se kroz antirasističke i antidiskriminacijske programe aktivno suzbija svaka vrsta nesnošljivosti u nogometu.

Posebna pažnja posvećena je zaštiti djece i mladih, jer klub razumije da odgovornost prema mlađim generacijama nije samo sportska, već i moralna obveza. Kroz edukacijske programe i sigurnosne mjere, NK Opatija osigurava da mladi sportaši odrastaju u zdravom, poticajnom i sigurnom okruženju. Nadalje, kroz politiku „Nogomet za sve“, klub potvrđuje da je nogomet dostupan svima, bez obzira na njihove ekonomske, socijalne ili fizičke predispozicije.

Jedan od najvažnijih aspekata strategije je zaštita okoliša, koja postaje neizostavan segment modernog nogometa. NK Opatija prepoznaje važnost smanjenja ekološkog otiska i aktivno primjenjuje održive prakse u upravljanju klupskim resursima. Kroz projekte energetske učinkovitosti, smanjenja otpada i edukacije navijača, klub se pozicionira kao odgovoran sudionik u globalnoj borbi protiv klimatskih promjena.

Ovaj dokument ne samo da zadovoljava uvjete za licenciranje kluba za SuperSport HNL, već i postavlja dugoročnu viziju razvoja NK Opatija kao predvodnika u području društvene odgovornosti i održivosti. Implementacija predloženih mjera pridonijet će jačanju klupske kulture, povećanju ugleda kluba u javnosti te stvaranju pozitivnog utjecaja na lokalnu zajednicu i šire.

U konačnici, NK Opatija ovim pristupom ne gradi samo uspješan nogometni kolektiv, već i odgovornu sportsku organizaciju koja prepoznaje i prihvaća svoju ulogu u društvenom, etičkom i ekološkom kontekstu. Ova strategija nije samo korak prema licenciranju, već vizija budućnosti u kojoj nogomet služi kao alat za pozitivne promjene u društvu.

POPIS LITERATURE

1. UEFA (2021) *Football Sustainability Strategy 2030: Strength Through Unity*. Dostupno na: <https://www.uefa.com>
2. FIFA (2022) *Guide to Club Licensing and Sustainability*. Zürich: FIFA Publications.
3. European Commission (2020) *EU Guidelines on Racism and Discrimination in Sports*. Brussels: European Union.
4. Kick It Out (2023) *Annual Report on Anti-Discrimination in Football*. London: Kick It Out.
5. United Nations (2015) *Sustainable Development Goals (SDGs)*. Dostupno na: <https://sdgs.un.org/goals>
6. Green Football Week (2023) *Climate Action in Football: Best Practices*. UEFA & FIFA Joint Report.
7. Forest Green Rovers (2022) *Sustainable Football: The World's Greenest Club*. Dostupno na: <https://www.fgr.co.uk>
8. Real Betis (2023) *Environmental Awareness in Football Clubs*. Sevilla: Real Betis Sustainability Initiative.
9. World Health Organization (WHO) (2021) *Children's Well-being in Sports: Guidelines for Protection and Safety*. Geneva: WHO Publications.
10. International Olympic Committee (IOC) (2022) *Sport and Sustainability Report*. Lausanne: IOC.